

s. 9

Motivace: Obrázek u ohně: ptáme se a odpovídáme. Cvičení Pokračuj v řadě. Děti přicházejí na to, jaký je vzorec, a pokračují v řadě. Můžeme se ptát: Kolik je tu...? Co je před...? Co je hned za...? Doporučíme dětem, ať si „řádky“ říkají nahlas.

Procvičujeme: zrakové vnímání, chápání posloupnosti, orientaci v řadě, logické myšlení.

s. 10–11

Motivace: Znáte nějaké souhvězdí? Kdy je můžeme pozorovat?

V knížce spojujeme souhvězdí v rámečku a na obloze. Jde některé souhvězdí obtáhnout jedním tahem?

Procvičujeme: zeměpisnou gramotnost, zrakové rozlišování a paměť, plynulost pohybu, koordinaci oko–ruka, soustředění a přesnost.

s. 12

Motivace: Co znamená bílé místo a otazník? Co v batohu chybí? Jak to, že tam chybí, když tam předtím byly? Co se s nimi stalo?

Procvičujeme: paměť, vnímání detailu, pozornost, postřeh, prostorovou orientaci.

s. 13

Motivace: Prohlédneme si obrázek. Pak prohlédneme stíny dole na stránce, najdeme ten, který je stejný jako hrad na obrázku, a prstem (nebo jen očima) je spojíme. Byli jste někdy na hradě? Co vás zaujalo? Jaký je rozdíl mezi hradem a zámkem?

Procvičujeme: zrakové vnímání, rozlišování, logické myšlení, pravolevou orientaci.

s. 14

Motivace: Pokračování příběhu. Můžeme klást otázky popisující obrázek.

Procvičujeme: představivost, fantazii, slovní zásobu.

s. 15

Motivace: Kdo už někdy cestoval vlakem? Jaké to bylo? Je na obrázku vlak, kterým jeli na výlet? Odpověď by měla být ne, protože tenhle je nákladní. Jak jsme to poznali? Vagony nemají okna a mají jinou barvu. Kolik má vlak vagonů?

Cvičení: Který ze stínových vlaků je stejný jako ten na obrázku?

Procvičujeme: zrakové vnímání, rozlišování, matematickou gramotnost, pořadí, řadové číslovky, prostorovou orientaci.

s. 16

Motivace: Pro pochopení stránky doporučíme vrátit se na stranu 1, aby děti pochopily oblaček s představou/plánováním. Co tedy teď plánují? Kam by se chtěli podívat? Atd.

Procvičujeme: fantazii, tvořivost, slovní zásobu.

Co si děti procvičí s knížkou VÝLET

- **posloupnost děje, návaznost obsahu** (plánujeme, balíme, putujeme, táboříme, jedeme zpátky atd.)
- **zrakové vnímání** (hledání rozdílů, spojování tvarů, vzorů, překrývané obrázky, přiřazování stínů)
- **zraková paměť** (co máme zabaleno v batohu, cesta, spojování tvarů)
- **logické uvažování** (bludiště, turistické značky, hledání cesty, tvary batohů)
- **orientace v prostoru** (práce s mapou, prohlížení řádků zleva doprava, pravolevá orientace)
- **motorika** (jednotážka, koordinace oko–ruka)
- **slovní zásoba na téma „výlet“**

Piktogramy v knížkách a pracovních listech

JEDNÍM TAHEM OBTÁHNĚTE PRSTEM ČÁRU/CESTU ATD.

CO K SOBĚ PATŘÍ? SPOJTE PRSTEM

JEDNÍM TAHEM OBTÁHNĚTE TUŽKOU ČÁRU/CESTU ATD.

CO K SOBĚ PATŘÍ? SPOJTE TUŽKOU

PROHLÉDNĚTE SI OBRÁZEK (NAPŘ.: CO JE TU ZAJÍMAVÉHO?)

PŘEMÝŠLEJTE (NAPŘ.: O ČEM TO JE? A PODOBNĚ)

CO SEM NEPATŘÍ? UKAŽTE

VYBARVĚTE

CO SEM NEPATŘÍ? ŠKRTNĚTE

ŘÍKEJTE

NAJDETE V OBRÁZKU DETAIL? nebo HLEDEJTE V OBRÁZKU

POČÍTEJTE

NAJDETE 6 ROZDÍLŮ, UKAŽTE PRSTEM

NAJDETE CESTU BLUDIŠTĚM, UKAZUJTE PRSTEM

Doporučení pro práci s knížkou VÝLET

- Pokud je VÝLET jedna z prvních knížek edice Čtenářské cvičky, nejprve ji společně s dětmi projdeme:
  - a) Ukážeme si obálku, titul, tiráž.
  - b) Zopakujeme, jak knížku prohlížet od začátku do konce.
  - c) Ukážeme si piktogramy (můžeme i překreslit na tabuli/papír a nechat děti přijít na to, co znamenají).
  - d) Motivujeme děti, aby se ptaly na neznámé slovo/předmět.
- Pokládáme evokační otázky, které děti naladí na téma knížky. Co si představíte, když se řekne výlet? Jak dlouhý může být výlet? Čím a jak daleko se na výlet jezdí? Co s sebou potřebujeme vzít? Může se na výlet jet i v zimě? Atd.
- Projdeme strukturu knížky a dětem napovíme, že:
  - a) sledují děj (upozorníme na „dějové“ obrázky na každé dvoustraně, ptáme se na symboly na dolním okraji stránky – necháme děti přijít na to, že přibývají);
  - b) dělají úkoly;
  - c) do knížky nepíší, později si vyplní pracovní list.
- Po společném úvodu necháme děti samostatně pracovat, individuálně nebo ve dvojicích. Monitorujeme, jak si vedou, podpoříme je v důkladném prohlížení, všímání si detailů (viz „stránka po stránce“).
- Podporujeme reflexi – ve dvojici, v malé skupince, společně. Toto je důležité pro schopnost reagovat na obsah a vyjádření vlastního názoru. Pokládáme podpurné otázky: Co myslíte? Kde je...? Všimli jste si...? atd.
- Když jsou děti hotové se čtením, dáme jim pracovní listy k vyplnění. Opět platí, že ze začátku je dobré pracovní list projít a ujistit se, že všichni rozumí zadání.

V návodu „stránka po stránce“ najdete u každé stránky pojmy „motivace“ a „procvičujeme“.

„Motivace“ obsahuje:

- návodné otázky, které můžeme použít;
- upozornění, čeho by si děti mohly ještě všimnout;
- pobídky ke vztažení k vlastní zkušenosti.

„Procvičujeme“ obsahuje: oblasti čtenářské pregramotnosti, které na obsahu dané stránky můžeme s dětmi procvičit.

VÝLET – stránka po stránce

s. 1

Motivace: Co dělají? Přemýšlí, že pojedou na výlet pod stan. Kam byste jeli vy? Myslíte, že pod stanem je zábava? Na výlet můžeme jet třeba jen na den. Poznáme nová místa, něco zažijeme.

Procvičujeme: fantazii, tvořivost, slovní zásobu.

s. 2

Motivace: Co si potřebujeme zabalit na výlet? Proč? Pojmenujeme věci, řekneme si, co kolik asi váží, aby batoh nebyl moc těžký. Pozorně vše prohlédneme, protože jednou možná budeme balit na stanování.

Procvičujeme: slovní zásobu, logické uvažování, odhad.

s. 3

Motivace: Než se pustíme do bludiště, pojďme zkusit uhodnout, kdo asi který batoh bude mít. Co myslíte? Který je největší, který nejmenší? Který asi bude nejtěžší a kdo ho ponese?

Procvičujeme: logické uvažování, porovnávání, koordinaci oko–ruka, soustředění, trpělivost.

s. 4–5

Motivace: Víte, co je mapa? Dá se mapa číst? Co se s ní dělá? Dobře si prohlédneme mapu, můžeme pojmenovat věci, co na ní jsou, a potom v obrázku hledáme malé obrázky, které jsou v dolní části stránky, prstem je spojíme.

Procvičujeme: zeměpisnou gramotnost, zrakové vnímání a paměť, plánování, koordinaci oko–ruka.

s. 6–7

Motivace: Co znamená piktogram? Lupa a číslo 8 – najdi 8 rozdílů mezi obrázkem nalevo a obrázkem napravo. Dobré je stále opakovat: nalevo je..., napravo to není... a podobně. Co do lesa určitě nepatří? Proč v lese nenecháme odpadky? Co by se stalo?

Procvičujeme: zrakové vnímání, diferenciaci a paměť, trpělivost, schopnost postupovat systematicky, ekologické cítění.

s. 8

Motivace: Na téhle stránce je postup, jak udělat v přírodě ohniště. Necháme děti vysvětlit, že je tam postup. Co uděláme nejdřív? Co potom? Proč se dávájí kameny?

Procvičujeme: pochopení návodu, orientaci v posloupnosti kroků, logické myšlení.